

Bölüm 7

KİŞİLERARASI PSİKOTERAPİ

Zeynep SET¹

GİRİŞ

Kişilerarası psikoterapi, semptomatik değişimi kolaylaştırmak için sosyal ve kişilerarası işlevselliğe odaklanmak üzere tasarlanan, depresyona yönelik olarak yapılandırılmış ve zaman sınırlı bir psikolojik müdahaledir. Kişilerarası psikoterapinin öyküsü araştırma ortamında bir deney olarak başlamıştır. Kişilerarası psikoterapi, Klerman, Weissman ve meslektaşlarının, majör depresif bozukluğu olan hastalar için sekiz aylık randomize kontrollü bir çalışmaya psikoterapinin eklendiği; 1969 yılında yapılan bir çalışmada geliştirilmiş ve test edilmiştir. Böylece kişilerarası psikoterapi, depresyon için farmakoterapi ve psikoterapinin ilk klinik etkinlik çalışmasının bir parçası olmuştur (Klerman, DiMascio, Weissman, Prusoff ve Paykel, 1974). Çalışma, başlangıçta “yüksek temas” olarak adlandırılan ve daha sonra “kişilerarası psikoterapi” olarak yeniden isimlendirilen, manuel ve zaman sınırlı bir psikoterapi modelidir. Kişilerarası Psikoterapi depresyonun teşhis ve tedavi edilebilir bir psikiyatrik hastalık olarak tanımlandığı tıbbi bir modelin ilkelerine ve ampirik olarak depresyonla ilişkili kişilerarası faktörlere dayandırılmıştır (Klerman, Weissman, Rounsaville, & Chevron, 1984). Çalışma sonuçları, bu tedavinin depresif belirtileri hafiflettiğini, bireyin sosyal işlevselliği geliştirdiğini ve farmakoterapiye ilave etkileri olduğunu göstermiştir (Klerman ve diğerleri, 1974; Weissman, Klerman, Prusoff, Sholomskas, & Padian, 1981; Weissman ve diğerleri, 1979).

Klerman, klinik uygulamada sadece bir çevre etkisi olarak: Psikoterapötik etkinlik için kesin bir kanıt bulunmadığından, psikoterapinin hastalara fayda sağlayıp sağlayamayacağından emin olamamıştır. Çalışmanın planlanmasında ilk amaç, psikoterapiyi tanımlamak ve protokolü belirlemek olmuştur. Klerman, bu psikoterapi modelinin zaman sınırlı depresyon tedavisi bağlamında anlam kazanması gerektiğine vurgu yapmıştır (Weissman, 2006).

Bu ilk çalışmaya üç ilke rehberlik etmiştir. Bunlar: randomize kontrollü bir çalışmanın kullanımı, çok çeşitli standart değerlendirmelerin kullanımı ve tedaviyi

¹ Dr. Öğretim Üyesi Zeynep Set / Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi – Psikoloji Bölümü/ zset@nku.edu.tr

Kişilerarası Psikoterapi bu soruların cevaplarını ampirik olarak vermeye çalışan bir modeldir. Bu alışma ile yakın zamana kadar psikoterapi literatüründe yeterince yer almayan Kişilerarası Psikoterapi'ye genel bir bakış sunulmuştur. Ruh sağlığı profesyonellerinin bu psikoterapötik modelde kullanılan teknik ve stratejilere halihazırda aşına oldukları düşünölmektedir. Bununla birlikte, bu teknikler, hastanın ilişkilerde işlevselliğinin iyileştirilmesi sonucu yaşanan sıkıntıyı azaltmak amacıyla, kişilerarası ilişkilerinde bozulma bağlamında sunulmaktadır. Bu alışmanın Kişilerarası Psikoterapi'ye yararlı bir giriş sağladığı ve okurların daha fazla bilgi edinmeye motive olacakları umulmaktadır.

KAYNAKÇA

- Beck, Aaron T.,Brown, Gary,Steer, Robert A.,Eidelson, Judy I.,Riskind, John H. (1987) Journal of Abnormal Psychology, Vol 96(3), Aug 1987, 179-183,Beck, Aaron T.,Brown, Gary,Steer, Robert A.,Eidelson, Judy I.,Riskind, John H. (1987) Journal of Abnormal Psychology, Vol 96(3), Aug 1987, 179-183
- American Psychiatric Association. (1980). Diagnostic and statistical manual of mental disorders, Third Edition. Washington, D.C.: American Psychiatric Association.,American Psychiatric Association. (1980). Diagnostic and statistical manual of mental disorders, Third Edition. Washington, D.C.: American Psychiatric Association.
- American Psychiatric Association. (2006). Practice guideline for the treatment of patients with eating disorders, third edition. The American Journal of Psychiatry, 163(July supplement), S1-S54.,American Psychiatric Association. (2006). Practice guideline for the treatment of patients with eating disorders, third edition. The American Journal of Psychiatry, 163(July supplement), S1-S54.
- American Psychiatric Association. (2010). Practice guideline for the treatment of patients with major depressive disorder, third edition. The American Journal of Psychiatry, 167(Oct. supplement), S1-152.,American Psychiatric Association. (2010). Practice guideline for the treatment of patients with major depressive disorder, third edition. The American Journal of Psychiatry, 167(Oct. supplement), S1-152.
- Beck, A.T., Rush, A.J., Shaw, B.F., & Emery, G. (1979). Cognitive therapy of depression. New York: Guilford.,Beck, A.T., Rush, A.J., Shaw, B.F., & Emery, G. (1979). Cognitive therapy of depression. New York: Guilford.
- Bowlby, J. (1969a). Afectional bonds: their nature and origin. In H. Freeman (ed.), Progress in Mental Health. , London: J. & A. Churchill.,Bowlby, J. (1969a). Afectional bonds: their nature and origin. In H. Freeman (ed.), Progress in Mental Health. , London: J. & A. Churchill.
- Bowlby, J. (1969b). Attachment and loss (vol. 1), Attachment. New York: Basic Books. Penguin Books, 1971; 2nd edn, 1982,Bowlby, J. (1969b). Attachment and loss (vol. 1), Attachment. New York: Basic Books. Penguin Books, 1971; 2nd edn, 1982
- Bowlby, J. (1977) Attachment and Loss, vol. 3 : Loss: Sadness and Depression, New York: Basic Books.,Bowlby, J. (1977) Attachment and Loss, vol. 3 : Loss: Sadness and Depression, New York: Basic Books.
- Bowlby, J. (1977). The making and breaking of affectional bonds. I: Aetiology and psychopathology in the light of attachment theory, II: Some principles of psychotherapy. British Journal of Psychiatry, 130, 201-10 and 421-31.,Bowlby, J. (1977). The making and breaking of affectional bonds. I: Aetiology and psychopathology in the light of attachment theory, II: Some principles of psychotherapy. British Journal of Psychiatry, 130, 201-10 and 421-31.

- Bowlby, J. (1998). Developmental psychiatry comes of age. *The American Journal of Psychiatry*, 145, 1–14.
- Bowlby, J. (1998). Developmental psychiatry comes of age. *The American Journal of Psychiatry*, 145, 1–14.
- Bowlby, J. Attachment and loss. (1973). New York: Basic Books.
- Bowlby, J. Attachment and loss. (1973). New York: Basic Books.
- Frank, E., Kupfer, D.J., Thase, M.E., Mallinger, A.G., Swartz, H.A., Fagiolini, A.M., Grochocinski, V., Houck, P., Scott, J., Thompson, W., & Monk, T. (2005). Two-year outcomes for interpersonal and social rhythm therapy in individuals with bipolar I disorder. *Archives of General Psychiatry*, 62, 996–1004.
- Frank, E., Kupfer, D.J., Thase, M.E., Mallinger, A.G., Swartz, H.A., Fagiolini, A.M., Grochocinski, V., Houck, P., Scott, J., Thompson, W., & Monk, T. (2005). Two-year outcomes for interpersonal and social rhythm therapy in individuals with bipolar I disorder. *Archives of General Psychiatry*, 62, 996–1004.
- Kiesler, D. J. (1983). The 1982 Interpersonal Circle: A taxonomy for complementarity in human transactions. *Psychological Review*, 90(3), 185–214.
- Kiesler, D. J. (1983). The 1982 Interpersonal Circle: A taxonomy for complementarity in human transactions. *Psychological Review*, 90(3), 185–214.
- Klerman, G.L., DiMascio, A., Weissman, M., Prusoff, B., & Paykel, E.S. (1974). Treatment of depression by drugs and psychotherapy. *The American Journal of Psychiatry*, 131, 186–191.
- Klerman, G.L., DiMascio, A., Weissman, M., Prusoff, B., & Paykel, E.S. (1974). Treatment of depression by drugs and psychotherapy. *The American Journal of Psychiatry*, 131, 186–191.
- Klerman, G.L., Weissman, M.M., Rounsaville, B.J., & Chevron, E. (1984). Interpersonal psychotherapy of depression. New York: Basic Books.
- Klerman, G.L., Weissman, M.M., Rounsaville, B.J., & Chevron, E. (1984). Interpersonal psychotherapy of depression. New York: Basic Books.
- Lidz, T. (1966). Adolf Meyer and the development of American psychiatry. *The American Journal of Psychiatry*, 123, 320–332.
- Lidz, T. (1966). Adolf Meyer and the development of American psychiatry. *The American Journal of Psychiatry*, 123, 320–332.
- Markowitz, J.C., Bleiberg, K.L., Christos, P., & Levitan, E. (2006). Solving interpersonal problems correlates with symptom improvement in interpersonal psychotherapy: Preliminary findings. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 194, 15–20.
- Markowitz, J.C., Bleiberg, K.L., Christos, P., & Levitan, E. (2006). Solving interpersonal problems correlates with symptom improvement in interpersonal psychotherapy: Preliminary findings. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 194, 15–20.
- Meyer, A. (1957). *Psychobiology; a science of man*. Oxford, England: Charles C Thomas.
- Meyer, A. (1957). *Psychobiology; a science of man*. Oxford, England: Charles C Thomas.
- O'Hara, M.W., Stuart, S., Gorman, L.L., & Wenzel, A. (2000). Efficacy of interpersonal psychotherapy for postpartum depression. *Archives of General Psychiatry*, 57, 1039–1045.
- O'Hara, M.W., Stuart, S., Gorman, L.L., & Wenzel, A. (2000). Efficacy of interpersonal psychotherapy for postpartum depression. *Archives of General Psychiatry*, 57, 1039–1045.
- Rounsaville, B.J., Klerman, G.L., & Weissman, M.M. (1981). Dopsychotherapy and pharmacotherapy for depression onlfict? Empirical evidence from a clinical trial. *Archives of General Psychiatry*, 38, 24–29.
- Rounsaville, B.J., Klerman, G.L., & Weissman, M.M. (1981). Dopsychotherapy and pharmacotherapy for depression onlfict? Empirical evidence from a clinical trial. *Archives of General Psychiatry*, 38, 24–29.
- Rush, A.J., Beck, A.T., Kovacs, M., & Hollon, S. (1977). Comparative efficacy of cognitive therapy and imipramine in the treatment of depressed outpatients. *Cognitive Therapy and Research*, 1, 17–37.
- Rush, A.J., Beck, A.T., Kovacs, M., & Hollon, S. (1977). Comparative efficacy of cognitive therapy and imipramine in the treatment of depressed outpatients. *Cognitive Therapy and Research*, 1, 17–37.
- Spitzer, R.L., Endicott, J., & Robins, E. (1978). Research Diagnostic Criteria: Rationale and reliability. *Archives of General Psychiatry*, 35, 773–782.
- Spitzer, R.L., Endicott, J., & Robins, E. (1978). Research Diagnostic Criteria: Rationale and reliability. *Archives of General Psychiatry*, 35, 773–782.

Psikoloji Araştırmaları

- Sullivan, H.S. (1953). The interpersonal theory of psychiatry. New York: Norton.,Sullivan, H.S. (1953). The interpersonal theory of psychiatry. New York: Norton.
- Weissman, M.M. (2006). A brief history of interpersonal psychotherapy. *Psychiatric Annals*, 36, 553–557.,Weissman, M.M. (2006). A brief history of interpersonal psychotherapy. *Psychiatric Annals*, 36, 553–557
- Weissman, M.M. (2006). A brief history of interpersonal psychotherapy. *Psychiatric Annals*, 36, 553–557.,Weissman, M.M. (2006). A brief history of interpersonal psychotherapy. *Psychiatric Annals*, 36, 553–557.
- Weissman, M.M. (2006). A brief history of interpersonal psychotherapy. *Psychiatric Annals*, 36, 553–557.,Weissman, M.M. (2006). A brief history of interpersonal psychotherapy. *Psychiatric Annals*, 36, 553–557.
- Weissman, M.M., Klerman, G.L., Prusoff, B.A., Sholomskas, D., & Padian, N. (1981). Depressed outpatients: Results one year after treatment with drugs and/or interpersonal psychotherapy. *Archives of General Psychiatry*, 38, 52–55.,Weissman, M.M., Klerman, G.L., Prusoff, B.A., Sholomskas, D., & Padian, N. (1981). Depressed outpatients: Results one year after treatment with drugs and/or interpersonal psychotherapy. *Archives of General Psychiatry*, 38, 52–55.
- Weissman, M.M., Markowitz, J.C., & Klerman, G.L. (2007). *Clinician's quick guide to interpersonal psychotherapy*. New York: Oxford University Press.,Weissman, M.M., Markowitz, J.C., & Klerman, G.L. (2007). *Clinician's quick guide to interpersonal psychotherapy*. New York: Oxford University Press.